

19/05

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 10 maart 2019 door mevrouw A, hierna te noemen klaagster, ingediende klacht tegen de heer drs. B, hierna te noemen verweerder, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in het NIP-register psycholoog mediator NIP en psycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennis genomen van:

- het klaagschrift met bijlagen d.d. 10 maart 2019;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 10 april 2019 waarbij mr. J.S.M. Brouwer te Amsterdam zich als gemachtigde heeft gesteld namens verweerder;
- de brief van de secretaris van het College van 12 april 2019 met de uitnodiging voor de zitting;
- de e-mail van klaagster van 23 mei 2019 waarin zij mededeelt niet naar de zitting te zullen komen;
- de brief van de secretaris van het College van 23 mei 2019 waarin partijen worden herinnerd aan de zitting van 12 juni 2019 en waarin klaagster in overweging wordt gegeven haar besluit om niet naar de zitting te komen te heroverwegen en de eventuele consequenties van haar niet komen naar de zitting zijn benoemd;
- De e-mail van klaagster van 25 mei 2019 dat zij definitief niet naar de zitting zal komen;
- De e-mail van 27 mei 2019 van de secretaris van het College aan de gemachtigde van verweerder waarbij de mail van 25 mei van klaagster wordt doorgestuurd;
- De e-mail van klaagster van woensdag 29 mei 2019 waarin zij nogmaals bericht niet naar de zitting te komen met de toelichting;
- De e-mails van de secretaris van het College aan partijen van 5 juni 2019 inhoudende dat de e-mail van klaagster van 29 mei 2019 als laatste aan het dossier wordt toegevoegd en dat de schriftelijke stukkenwisseling hiermee is beëindigd.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 12 juni 2019, waarbij verweerder aanwezig was. Verweerder werd bijgestaan door mr. Brouwer, voornoemd. Klaagster was afwezig met bericht.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

- a. Klaagster heeft samen met C (hierna de vader) een minderjarige dochter D (hierna te noemen de dochter) geboren in 2005.
- b. Beide ouders hebben het gezag over de dochter die bij klaagster woont.
- c. Verweerder is als psycholoog-mediator werkzaam te X.
- d. Bij beschikking van 13 november 2018 van de rechtbank Y is verweerder als “*psycholoog-mediator te X*” benoemd tot bijzondere curator over de dochter. Deze benoeming werd gegeven omdat de dochter op 23 juni 2018 een brief naar de rechtbank stuurde met een verzoek om iets in de omgangsregeling tussen haar en haar vader te veranderen. Zij wil namelijk blijkens de in die beschikking weergegeven brief graag zelf beslissen wanneer zij bij welke ouder is omdat zij het jammer vindt dat ze soms in de weekenden dat ze bij vader is niet

- met haar vriendinnen mee kan sporten of naar clubjes kan gaan. De rechtbank heeft het verzoek van D opgevat als een verzoek ex artikel 1:377g van het Burgerlijk Wetboek.
- e. De opdracht van de rechtbank aan de bijzondere curator luidt blijkens de beschikking als volgt:
- “Hij dient als onafhankelijke persoon D te vertegenwoordigen. Van de bijzondere curator wordt in dit verband verwacht dat hij gesprekken voert met D en de ouders en onderzoek doet naar een mogelijke wijziging van de zorgregeling tussen D en haar vader. Het staat de bijzondere curator vrij om tussen de ouders en D te bemiddelen en te proberen tot een voor alle partijen goede oplossing te komen.*
- De bijzondere curator dient van zijn bevindingen binnen drie maanden na datum van deze beschikking schriftelijke verslag te doen aan de rechtbank en aan D en de ouders.*
- f. Verweerder heeft contact gezocht met de ouders en op 26 november 2018 heeft een gesprek tussen hem en beide ouders plaatsgevonden waarin uitleg is gegeven over de door verweerder gehanteerde werkwijze en waarin door de ouders vragen daarover gesteld konden worden.
- g. Klaagster heeft na afloop van het gesprek eveneens op 26 november 2018 per e-mail en per post een brief aan verweerder en aan de vader gestuurd met als onderwerp *“stand van zaken na 1e gesprek”*. Klaagster heeft hierin onder meer vermeld dat zij met deze brief verdere onderzoeken wil beëindigen nu niet helder is wat de vader van D voor reden heeft om haar als gezag dragende ouder volledig buiten spel te zetten en haar niet te willen voorzien van dezelfde informatie over D. Klaagster vermeldt verder in deze brief het verzoek van de heer C te respecteren om de regeling zo te houden tot de dochter 15 jaar is.
- h. Verweerder heeft op 28 november 2018 geantwoord dat hij graag de contactgegevens van de mentor van de school van de dochter wil hebben om een gesprek met haar te hebben.
- i. Klaagster heeft hierop dezelfde dag nog gereageerd en heeft in een lange e-mail vermeld dat verweerder in zijn mailbericht nergens op in gaat en dat haar mailbericht door hem wordt genegeerd hetgeen zij zorgwekkend vindt. Voorts staat in deze mail dat een ondertoezichtstelling (hierna OTS) van de dochter naar de mening van klaagster niet noodzakelijk is. Klaagster besluit met de opmerking dat zij hoopt dat verweerder nu verder kan met het maken van zijn eindverslag.
- j. Verweerder heeft hierop op 30 november 2018 geantwoord dat nu hij heeft begrepen dat de dochter op school geen gesprek wenst te hebben hij voorstelt een gesprek met haar te hebben in zijn praktijkruimte.
- k. Klaagster heeft hierop wederom gereageerd per mail op 30 november 2018. Zij vraagt verweerder hierin onder meer waarom haar zinssnede *“ik respecteer het verzoek van de heer C om de regeling met hem voor D zo te houden tot zij 15 jaar is”* niet duidelijk is.
- l. Bij e-mailbericht van 3 december 2018 heeft klaagster aan verweerder met betrekking tot zijn gesprek met D onder andere een tweetal vragen gestuurd:
- *Zijn uw vragen sturend, open of gesloten (uw eigen inbreng of afkomstig van de Rechtbank)?*
 - *Biedt uw onderzoek de mogelijkheid tot ots of is dat uitgesloten?*
- Voorts merkt klaagster in deze brief nog het volgende op:
- “Ik kan moeilijk D steeds weer opofferen aan het ene na het andere ongefundeerde onderzoek die rechters bedenken. Het vertragende systeem wat nu bestaat is niet in het belang van een kind (te veel verschillende mensen bij betrokken, geen openheid van zaken (correspondentie achtergehouden door de Rechtbank. Vragen van een verzorgende ouder worden door u – ondanks herhaald verzoek – gewoon genegeerd/c.q. helemaal niet beantwoord).*
- Het resultaat van uw stiltebehandeling*
- Door mij te negeren en mijn vragen niet te beantwoorden hanteert u –in uw rol als forensisch psycholoog en bijzondere curator – met deze gedraging naar mij toe een bedekte vorm van psychologische mishandeling. Deze handelwijze vind ik onacceptabel en dit is zeker niet in het belang van D.”*
- m. Bij brief van 10 december 2018 aan de rechtbank heeft verweerder het volgende gemeld:

“In deze zaak ben ik door uw rechtbank op 13 november 2018 benoemd als bijzondere curator van D, de dochter van mevrouw A en de heer C. De opdracht was om gesprekken te voeren met de ouders en met D om zodoende de rechtbank te adviseren over de zorg en opvoedregeling. Met de ouders is één gesprek gevoerd waarin onder andere een afspraak is gemaakt over een kennismakingsgesprek met D. Na dit gesprek is er mailverkeer ontstaan met moeder. Aanleiding was een verzoek om in gesprek te komen met D. Moeder heeft in de beantwoording van dit bezoek gemotiveerd waarom zij hier niet aan voldoet. Mijn conclusie is dat ik mijn taak zoals door u bevolen niet kan uitvoeren en daarom verzoek ik de rechtbank mij te ontslaan als Bijzondere Curator.”

- n. Na een gesprek met de dochter en met de ouders op 21 januari 2019 heeft de kinderrechtbank bij brief van 5 maart 2019 aan de dochter gemeld – kortheidshalve - dat de omgangsregeling tussen de dochter en de vader niet gewijzigd zal worden.

III Het standpunt van klaagster en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerder in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. Hij heeft de vragen van klaagster niet beantwoord;
2. Hij heeft aan de rechtbank bericht dat klaagster geen medewerking wilde verlenen aan zijn onderzoek.

Klaagster is van mening dat er aan de zijde van verweerder sprake is van inspanningsverzuim en dat hij te snel heeft geconcludeerd dat zij niet mee wilde werken. Bovendien stuurde verweerder aan op een OTS, hetgeen voor klaagster temeer reden was geen toestemming te verlenen. Het is volgens klaagster aan verweerder te wijten dat er geen samenwerking is ontstaan en dat zij nu bij de rechtbank te boek staat als niet-meewerkende ouder.

IV Het standpunt van verweerder

Verweerder heeft de klacht gemotiveerd betwist en daartoe onder meer, zakelijk weergegeven, primair aangevoerd dat hij niet als psycholoog maar als familie-mediator heeft gehandeld waardoor klaagster niet-ontvankelijk is in haar klacht. Daarnaast is klaagster niet-ontvankelijk omdat de rechtbank degene is die zich moet uitspreken over het handelen van verweerder als bijzondere curator. Verweerder verwijst hiertoe naar een door hem genoemde uitspraak van de Rechtbank Gelderland.

Verweerder heeft subsidiair de klacht gemotiveerd betwist. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

Wat betreft de ontvankelijkheid:

V.1. Artikel 1.1 van de Beroepscode definieert het beroepsmatig handelen als:

“Alle handelingen die de psycholoog verricht wanneer hij optreedt in de hoedanigheid of functie van psycholoog of gebruik maakt van de aanduiding psycholoog; hieronder valt de professionele relatie, het optreden als wetenschappelijk onderzoeker, docent, supervisor in de media, et cetera.”

Gelet op dit artikel is het College van Toezicht, anders dan verweerder aanvoert, van oordeel dat hij als psycholoog heeft gehandeld. In de beschikking van de rechtbank van 13 november 2018 is onder de beslissing tot bijzonder curator immers met zo veel woorden opgenomen dat verweerder is benoemd als “psycholoog-mediator”. Zie hiervoor de tekst zoals geciteerd onder II.d.

Bovendien schudt verweerder zijn professie als psycholoog niet van zich af, wanneer hij handelt als bijzondere curator. Hij is immers juist vanwege deze professie benoemd door de rechtbank.

Dat er alleen familie-mediatoren tot bijzondere curator kunnen worden benoemd, zoals verweerder ter zitting heeft betoogd, maakt dit, indien al juist, niet anders. Daarom kan dit handelen ter toetsing aan het College van Toezicht worden voorgelegd.

V.2. Uit de brief van klaagster aan het College van 23 mei 2019 blijkt dat klaagster haar onvrede betreffende het handelen van verweerder aan de rechtbank heeft kenbaar gemaakt. De rechtbank heeft daarin blijkens die brief echter geen aanleiding gezien de brief te corrigeren die door de kinderrechter aan de dochter van klaagster werd gestuurd.

Het voorgaande betekent niet dat het College van Toezicht het beroepsmatig handelen van verweerder niet (meer) zou mogen beoordelen. De uitspraak van de Rechtbank Gelderland van 3 juli 2018: ECLI:NL:RBGEL:2018:3711 leidt niet tot de conclusie dat de rechtbank exclusief bevoegd zou zijn in dit soort kwesties.

Het College van Toezicht beslist, anders dan de rechtbank, in het kader van privaatsamenwerking. Deze procedures kunnen dus, anders dan verweerder aanvoert, naast elkaar bestaan nu zij een voldoende verschillend karakter hebben.

Wat betreft de inhoud van de klacht:

V.3. Betreffende klachtonderdeel 1 (dat verweerder de vragen van klaagster niet zou hebben beantwoord) heeft klaagster aangevoerd dat verweerder tijdens het eerste kennismakingsgesprek heeft gezegd dat een OTS betreffende de dochter niet zo slecht zou zijn en dat klaagster de indruk heeft gekregen dat verweerder vanuit de rechtbank de opdracht had een verzoek tot OTS in te dienen. Verder heeft klaagster in haar e-mail van 3 december 2018 twee vragen opgenomen (zoals geciteerd onder 1.1) die verweerder volgens klaagster echter niet meer heeft beantwoord. Verweerder heeft vervolgens op 10 december 2018 zo maar zijn opdracht als bijzondere curator aan de rechtbank teruggegeven zonder hierover nog met klaagster contact op te nemen. Klaagster staat hierdoor nu bij de rechtbank bekend als niet meewerkende ouder.

V.4. Verweerder heeft over klachtonderdeel 1 aangevoerd dat de twee vragen die klaagster in de mail van 3 december heeft opgenomen, zijn terug te voeren op haar eerdere mails. In het kennismakingsgesprek heeft verweerder met de ouders wel degelijk besproken op welke wijze hij het gesprek met het kind zal voeren. Hoe vragen worden gesteld is daar aan de orde geweest. Dit is namelijk een vast onderdeel van de kennismakingsgesprekken die hij als bijzondere curator voert met ouders. In een dergelijk gesprek begint verweerder nooit over een OTS omdat hij daar niet over gaat. Ook in dit gesprek is dit punt dus niet aan de orde geweest. Verweerder heeft voorts expres de vragen van klaagster uit de e-mail van 3 december 2018 verder niet beantwoord. Dat zou immers tot veel onrust leiden en hij wilde – in het belang van de dochter – onafhankelijk blijven.

V.5. Het college is van oordeel dat verweerder onder deze omstandigheden er voor heeft kunnen kiezen de vragen van klaagster in de mail van 3 december 2018 niet te beantwoorden. Uit de stukken en het verhandelde ter zitting is gebleken dat de vraag van klaagster hoe het gesprek met de minderjarige gevoerd zou worden al aan de orde was geweest in het kennismakingsgesprek met beide ouders. Verweerder was dan ook naar het oordeel van het College niet verplicht hier nogmaals op in te gaan op grond van de mail van klaagster van 3 december 2018.

Verweerder was evenmin verplicht in te gaan op de vraag van klaagster of een OTS tot de mogelijkheden behoorde. Uit hetgeen klaagster op dit punt heeft gesteld blijkt dat zij de indruk had dat dit de opdracht van de rechtbank aan verweerder was. Deze indruk blijkt echter niet uit de feiten. Zo blijkt deze opdracht op geen enkele wijze uit de overgelegde beschikking van de rechtbank en heeft verweerder ter zitting onweersproken aangevoerd dat hij nooit over een OTS in een gesprek met de ouders begint nu hij als bijzonder curator niet over de oplegging van een OTS gaat.

Onder deze omstandigheden is het College van oordeel dat verweerder niet tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld door de vragen van klaagster niet te beantwoorden. Dat verweerder zich onvoldoende heeft ingespannen, zoals klaagster stelt, staat dus niet vast. Klachtonderdeel 1 is ongegrond.

V.6. Klachtonderdeel 2 houdt in dat verweerder niet aan de rechtbank heeft mogen laten weten dat klaagster het onderzoek naar een mogelijke wijziging van de zorgregeling tussen haar dochter en de vader heeft tegengehouden. Klaagster betoogt dat zij als verzorgende ouder hierdoor volledig is

geboycot en dat haar inzet haar wordt tegengeworpen. Verweerder heeft betoogd dat hij hierover heeft nagedacht en dat hij steeds het belang van de dochter voor ogen heeft gehad. Verweerder heeft voorts ter zitting verklaard dat hij bewust niet aan de rechtbank heeft gerapporteerd nu het hem duidelijk was geworden dat hij de dochter niet zou kunnen spreken.

Het College is van oordeel dat verweerder hiermee op juiste wijze heeft gehandeld. Als bijzondere curator diende hij de belangen van het kind te behartigen en haar in en buiten rechte te vertegenwoordigen. Dat kan in dit geval niet zonder te spreken met het kind. Ook uit de beschikking van de rechtbank (zoals geciteerd onder 1.e) blijkt dat de rechtbank verwachtte dat hij een gesprek voerde met D. Tevens is in “de Leidraad werkwijze en verslag bijzondere curatoren ex artikel 1:250 BW” met zoveel woorden opgenomen dat in zaken waarin minderjarigen van 12 jaar of ouder zijn betrokken een persoonlijk gesprek met het kind dient plaats te vinden. Uit de diverse mails van klaagster blijkt echter dat klaagster hiervoor geen toestemming wilde geven. Verweerder mocht dan ook op 10 december 2018 zijn opdracht teruggeven aan de rechtbank en heeft bovendien in zijn brief aan de rechtbank van die datum op voldoende zakelijke wijze weergegeven waarom het contact met D niet tot stand is gekomen.

Verweerder heeft hiermee voorts gehandeld in overeenstemming met artikel 97 van de code. Doordat hij de dochter niet kon spreken had hij immers geen geschikte methode van onderzoek voorhanden om de door de rechtbank voorgelegde vraagstelling te kunnen beantwoorden. Daardoor zou zijn rapport niet aan de in dat artikel genoemde vereisten voor rapportage voldoen.

Klachtonderdeel 2 is dus evenmin gegrond.

Nu ook overigens niet is gebleken dat verweerder onzorgvuldig jegens klaagster heeft gehandeld, wordt de klacht ongegrond verklaard.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht ongegrond.

Aldus gewezen op 12 juni 2019

door:

mr. J.P. Fokker, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
drs. R. Beer,
drs. J.R. Mulder,
prof. dr. M.J.M. van Son,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

J.P. Fokker